

Druhá domněnka otcovství

Druhá domněnka otcovství vychází ze skutečnosti, že poměrně nejspolehlivějším přístupem k určení otcovství k dítěti nepocházejícímu z manželství je společné souhlasné prohlášení rodičů. Očekává se zde, že matka dítěte i muž, který je zplodil, jsou si vědomi závažnosti rodičovského vztahu, který založili a obvykle se spontánně rozhodnou k souhlasnému prohlášení, které je tu potřebné k určení otcovství.

Druhá domněnka otcovství vychází ze skutečnosti, že poměrně nejspolehlivějším přístupem k určení otcovství k dítěti nepocházejícímu z manželství je společné souhlasné prohlášení rodičů. Očekává se zde, že matka dítěte i muž, který je zplodil, jsou si vědomi závažnosti rodičovského vztahu, který založili a obvykle se spontánně rozhodnou k souhlasnému prohlášení, které je tu potřebné k určení otcovství. Výhodou této právní domněnky je, že nenutí účastníky, aby spolu vedli spor o otázce, která je mezi nimi jasná. Její nevýhodou ovšem je, že jistá neformálnost řízení nese určité nebezpečí, že takto určené otcovství nebude vždy v souladu s materiální pravdou.

K založení této domněnky je třeba souhlasného prohlášení rodičů před matričním úřadem nebo soudem. Je třeba nejen projevu vůle muže, který se k dítěti hlásí, ale i projevu vůle matky. Je třeba požadovat prohlášení ústní, protože prohlášení písemné je pro založení této domněnky právně irelevantní. Jelikož jde o právní úkon, vyžaduje se nejen osobní přítomnost před příslušným orgánem, ale i osobní projev a proto není přípustné zastoupení. Pokud bylo prohlášení již jednou učiněno, nelze je odvolat. Znevážit účinky souhlasného prohlášení otcovství je možno jen cestou popření otcovství v soudním řízení. Souhlasné prohlášení mohou platně učinit i nezletilé osoby, ale pouze před soudem (§ 52 odst.2 z. o rodině).

Iniciativa k uplatnění druhé domněnky spočívá především na rodičích samotných. Zákon umožňuje určit otcovství i k dítěti ještě nenarozenému, je-li již počato. Je však třeba, aby matka byla v době, kdy oba rodiče prohlášení činí, těhotná. Pokud by tomu tak nebylo, prohlášení by nemělo za následek určení otcovství. Účinky souhlasného prohlášení rodičů k nenarozenému dítěti nastávají okamžikem jeho zrození, narodí-li se živé. Jinak lze určit otcovství k dítěti kdykoliv v budoucnosti. Není vyloučeno ani určení otcovství k dítěti již zletilému.

Prohlášení matky není třeba a k určení otcovství stačí prohlášení muže, pokud matka nemůže pro duševní poruchu posoudit význam svého jednání nebo je-li opatření jejího prohlášení spojeno s těžko překonatelnou překážkou. K určení otcovství dochází pouze na základě prohlášení muže, který o sobě tvrdí, že je otcem dítěte. Vzhledem k faktu, že zákon nijak nebrání tomu, aby otcovství takto uznal i muž, který dítě nemohl zplodit, může dojít k situaci, kdy popěrná lhůta uplyne matce, opatření jejíhož souhlasu bylo spojeno s těžko překonatelnou překážkou, dříve než se o určení otcovství dozví.

V souvislosti s touto domněnkou se objevuje závažná otázka, zda otcem může být prohlášen každý muž bez rozdílu anebo jen ten muž, který zplodil dítě o které jde popř. ten muž, o kterém to lze důvodně předpokládat. Praxe se ustálila na názoru, že muž hlásící se k otcovství by měl být subjektivně přesvědčen, že je biologickým otcem a objektivní skutečnosti by toto jeho přesvědčení neměly apriori vylučovat. Proto nemůže být subjektem určení otcovství souhlasným prohlášením

rodičů ten muž, jehož otcovství k dítěti je vyloučeno, jehož otcovství bylo vyloučeno absolutně závazným rozsudkem či jehož otcovství k dítěti je pochybné.

Nejde tedy o to, aby dítě za pomoci druhé domněnky získalo jakéhokoli otce, ale aby se otcem pokud možno stal ten, kdo mu také dal život. Právní úprava obsažená v zákoně o rodině nehodlá podporovat stav, kdy se do postavení otce na základě druhé domněnky ten, kdo se jím sice chce právně stát, ale musí vědět, že dítě nezplodil. K tomu mu totiž právní řád dává jiné prostředky. Je však třeba konstatovat, že zákon nedává oporu pro závěr, aby otcovství nemohl uznat i muž, který není biologickým otcem dítěte.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)